

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Karla Kosteckého a soudců JUDr. Pavla Vacka a Mgr. Lucie Trejbalové v právní věci žalobce **M.K.**, bytem O. xx, T., zast. Mgr. Filipem Smějou, advokátem se sídlem Helénská 1799/4, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2010, sp. zn. OŽPZ/1518/2009, č.j. KULK/58306/2010,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 31. 8. 2010 sp. zn. OŽPZ/1518/2009, č.j. KULK/58306/2010, se pro vady řízení z r u š u j e a v ě c s e v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 7.760,-Kč, k rukám právního zástupce Mgr. Filipa Směji, advokáta se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Turnově, odboru životního prostředí (dále jen „vodoprávní úřad“) ze dne 3. 8. 2009, č.j. OZP/09/258/HOJ-ER 99. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle § 72 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), uloženo v termínu do 1 měsíce od právní moci rozhodnutí provést odstranění výsadby rakytníku řešetlákového z celkem 34 zde označených pozemků v k.ú. Příšovice.

Žalobce namítal, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné a nezákonné. Za prvé žalobce namítal, že žalovaný jej před vydáním rozhodnutí neseznámil s podklady svého rozhodnutí podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalovaný až v odvolání citoval některé důležité podklady, žalobce odkázal na spis č.j. KULK1912/2004 ze dne 20. 4. 2004 o stanovení záplavového území Jizery, podle žalobce je takový postup vadný, neboť žalovaný v odvolacím rozhodnutí vycházel i z listin, jejichž obsah žalobci před vydáním rozhodnutí nesdělil. Tutéž vadu žalobce vytýkal také vodoprávnímu úřadu, rovněž ten porušil § 36 odst. 3 správního řádu a žalobce před vydáním rozhodnutí neseznámil s podklady. V důsledku postupu žalovaného, který tuto vadu správního orgánu I. stupně nenapravil, nebyl řádně zjištěn stav věci a žalobci bylo znemožněno uplatnit návrhy na doplnění dokazování a žalobce nemohl realizovat procesní práva.

Další vadu řízení žalobce spatřoval v tom, že žalovaný odmítl provést žalobcem navržené důkazy s tím, že skutečnosti označil za notoriety.

Jako další žalobní bod žalobce uplatnil vadu řízení spočívající v tom, že žalobci nebylo řádně oznámeno zahájení správního řízení vodoprávním úřadem. Také tuto vadu žalovaný v rámci svého postupu neodstranil. Žalobce dovozoval, že musí existovat písemný doklad o tom, že písemnost o zahájení správního řízení mu byla doručena, pokud se tak nestalo, měl být žalobci podle § 32 odst. 2 písm. h) správního řádu ustanoven opatrovník s tím, že usnesení o ustanovení opatrovníka mělo být doručeno veřejnou vyhláškou. Odůvodnění vodoprávního orgánu o doručení písemnosti žalobci fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu je nepřezkoumatelné a z rozhodnutí nevyplývá, kdy a jak bylo doručováno, a nevyplývá z něj splnění zákonných podmínek pro uložení písemnosti podle § 23 odst. 1 správního řádu.

Dále žalobce namítal, že k některým částem odvolání a zde uvedené argumentaci se žalovaný nevyjádřil, proto je jeho rozhodnutí v rozporu s § 90 správního řádu a odůvodnění rozhodnutí postrádá náležitosti podle § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgány neuvedly, jaké úvahy je vedly v závěru o nutnosti odstranit bez náhrady z pozemků kompletní výsadbu plodiny, jejíž pěstování představuje obživu žalobce. Rozhodnutí vodoprávního úřadu navíc ukládá odstranit výsadbu rakytníku řešetlákového z podstatně širšího okruhu pozemků, než na kterých to požadoval správce povodí ve stanovisku ze dne 21. 4. 2008. Rozhodnutí postrádají důvody určení pozemků, ke kterým se váže ukládaná povinnost, z rozhodnutí není patrné, na kolik se stanoviska dotýkají konkrétní výsadby, ke kterému datu či k jakému období, zda se týkají obecně rakytníku řešetlákového nebo konkrétní výsadby a o jaké poznatky a zjištění se závěry správce povodí opírají. Rozhodnutí jsou v tomto směru nepřezkoumatelná. Nabízelo se poměřovat požadavek správce povodí s reálným průběhem povodí za poslední období ve vztahu k území, kde je žalobcem provedena výsadba. K tomu žalobce navrhoval důkaz znaleckým posudkem, tento důkaz však žalovaný odmítl provést.

Žalovaný se vůbec nevypořádal s námitkou, proč je nezbytně nutné provést odstranění celé výsadby a učinit tak zásadní zásad do majetkové sféry žalobce, proč by pro naplnění tvrzeného protipovodňového účelu nepostačilo uložit opatření méně drastické, např. odstranění části výsadby, v tomto ohledu je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobce přitom odkázal na článek 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle kterého nucené omezení vlastnického práva je možné toliko ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu.

Žalobce také správním orgánům obou stupňů vytýkal, že nepřihlédly k tomu, že při výsadbě postupoval v dobré víře, měl písemný souhlas s výsadbou od vodoprávního úřadu ve formě souhrnného stanoviska Městského úřadu Turnov, odboru životního prostředí, ze dne 20. 4. 2004, sp. zn. OŽP/1328/201/04.

Žalobce namítal porušení § 72 odst. 3 vodního zákona, když žalovaný citované ustanovení vyložil extenzivně. Toto ustanovení dopadá na předměty a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku, této definici však rostliny rakytníku vysázené na uvedených pozemcích neodpovídají. Ze spisu není patrné, zda byly skutečně naplněny všechny podmínky aplikace tohoto ustanovení. Pokud se žalovaný odvolává na ust. § 67 vodního zákona, rovněž toto ustanovení podle žalobce na daný případ nedopadá, neboť jeho výstavba nemá ani vzdáleně charakter živého plotu či oplocení.

Naposledy žalobce zpochybnil jako nedoložený i fakt, že pozemky, ze kterých má odstranit výsadbu, se nacházejí v aktivní zóně záplavového území. Žalobce ukončil tím, že ve správním řízení byly porušeny základní zásady činnosti správních orgánů ve smyslu § 2 odst. 1, 3, 4, § 3, § 4 odst. 4 správního řádu. Žalovaný se také nepokusil o smírné řešení rozporů ve smyslu § 5 správního řádu a porušil zásadu rovnosti účastníků ve smyslu § 7 správního řádu, když bez dalšího vzal za své tvrzení správce povodí. Z uvedených důvodů se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného a požadoval náhradu nákladů řízení.

K podané žalobě se písemně vyjádřil žalovaný, jeho vyjádření se buď shoduje s odůvodněním napadeného rozhodnutí nebo na toto odůvodnění odkazuje. Nad rámec žalovaný uvedl, že nesouhlasí s tvrzením, že nedal žalobci možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, zejména s listinou č.j. KULK1912/2004 ze dne 20. 4. 2004 o stanovení záplavového území Jizery. Nejednalo se o důkaz, který by byl nově pořízen do spisu, jednalo se pouze o informativní sdělení odůvodnění rozhodnutí. Jedná se o skutečnost známou, kterou nebylo třeba dokazovat, listina nebyla do spisu vůbec vložena. K odstranění výstavby rakytníku řešetlákového žalovaný uvedl, že skutečnosti vyplývají nejen ze zkušeností žalovaného, ale i zkušeností obce Příšovice a z povodňových prohlídek. Žalovaný uvedl, že rakytník řešetlákový vysázený na velkém množství pozemků oblasti přiléhající k vodní nádrži Velký Píseček tvoří na základě povodňových prohlídek, vyjádření Povodí Labe, s.p. a zkušeností občanů obce Příšovice výrazný bezpečnostní problém. V předmětné oblasti dochází k aktivnímu pohybu záplavových vod, což dokládají fotografie ve spisovém materiálu ze srpna 2006, žalovaný dále podrobně popsal následky této povodně. K námitce žalobce, že výsadba nemá charakter živého plotu či oplocení, žalovaný odkázal na výsledky provedené povodňové prohlídky a stanovisko správce povodí ze dne 21. 4. 2008 o tom, že porosty v celé šíři vytvářejí neprostupnou stěnu. Žalovaný uvedl, že toto stanovisko společně s vyjádřením obce Příšovice a fotodokumentací a kopií katastrální mapy, na které jsou vyznačeny pozemky dotčené činností žalobce, žalobce dobře znal a žalovaný odkázal na protokol o nahlížení do spisu ze dne 26. 2. 2009. K námitce stanovení okruhu pozemků, ze kterých má být výsadba odstraněna, žalovaný uvedl, že se vycházelo především z výsledků povodňové prohlídky ze dne 4. 4. 2008. V zápisu z této prohlídky jsou uvedeny pozemky, na kterých byl zjištěn žalobcem vysázený rakytník řešetlákový. Vodoprávní úřad tak neopíral své rozhodnutí pouze o stanovisko správce povodí, vycházel i z povodňové prohlídky a vlastní úvahy, přičemž aplikoval ust. § 67 odst. 2 písm. c) vodního zákona. Ze stanoviska správce povodí vyplývá, že se jedná o předmětnou lokalitu a vodoprávní úřad má kompetenci určit na základě povodňové

prohlídky konečný rozsah výsadby, která působí problémy při povodni. Zástupci Povodí Labe, s.p. se účastnili povodňové prohlídky a odsouhlasili seznam pozemků uvedených v zápise. Žalobce mohl své námitky vůči okruhu pozemků vznést již proti výzvě k odstranění výsadby. To však neučinil a zaujal pouze pasivní postoj k realizaci svých procesních práv a mohl očekávat, že pokud výzvy k odstranění výsadby neuposlechl, bude s ním zahájeno správní řízení tak, jako to bylo souběžně učiněno ve stejných věcech s tím, že se jednalo o výsadbu rakytníku řešetlákového na jiných pozemcích v předmětné lokalitě. Žalovaný nesouhlasil s tím, že žalobce postupoval v dobré víře, poukázal na to, že zmíněné stanovisko vodoprávního úřadu nebylo samo o sobě povolením k činnosti. Žalobce nepožádal stavební úřad o vydání rozhodnutí o využití území a rakytník řešetlákový vysázel bez platného povolení. Skutečnost, kterou nebylo třeba nikterak dokazovat a je všeobecně známá, je to, že v dotčené oblasti, tedy v oblasti rostlé výsadby, se opakují bleskové letní povodně a dochází zde k rozsáhlé devastaci pozemků. Z tohoto důvodu nebylo nutné ve věci přibírat znalce z oboru hydrogeologie. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

Ze správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti:

Dne 26. 2. 2009 byl žalobce ve věci zahájeného správního řízení pod č.j. OZP/09/259/HOJ a OZP/09/260/HOJ seznámen se spisovým materiálem obsahujícím vyjádření obce Příšovice včetně fotodokumentace ze dne 15. 4. 2008, vyjádřením Povodí Labe s.p. ze dne 21. 4. 2008 a kopii katastrální mapy, na které jsou vyznačeny pozemky dotčené výsadbou rakytníku řešetlákového.

Dne 4. 5. 2009 vydal vodoprávní úřad pod č.j. OZP/09/258/Hoj oznámení o zahájení správního řízení podle § 72 odst. 3 vodního zákona s tím, že na uvedených pozemcích se žalobci ukládá odstranění výsadby rakytníku řešetlákového. K písemnosti je připojena doručenka, z níž vyplývá, že žalobci bylo doručováno na adresu Ohrazenice 85, Turnov, kde nebyl žalobce dne 11. 5. 2009 zastížen a byla mu na této adrese ponechána výzva a poučení o vyzvednutí zásilky. Zásilka nebyla po uložení ve stanovené lhůtě vyzvednuta, odběrní lhůta podle doručenky skončila dne 26. 5. 2008 a zásilka byla odesílateli vrácena dne 27. 5. 2009. Ve správním spise se nachází katastrální mapa s označením pozemků, stanovisko Povodí Labe, s.p. ze dne 21. 4. 2008, ze kterého vyplývá, že se jedná o stanovisko k výsadbě rakytníku řešetlákového na zde uvedených pozemcích (jejichž okruh je významně menší než v písemnosti Oznámení o zahájení správního řízení a následně i v prvostupňovém rozhodnutí). Správce povodí k povodňové prohlídce uvedl, že vzhledem k hustotě porostu a jeho vývoji vytvářejí porosty v celé šíři prakticky neprostupnou stěnu, odkázal na zákaz v aktivní zóně záplavového území podle § 67 odst. 2 písm. c) vodního zákona, a vyjádřil požadavek odstranit stávající výsadbu rakytníku řešetlákového, neboť dojde k negativnímu ovlivnění odtokových poměrů v předmětné lokalitě. Rovněž je ve správním spise založen zápis z povodňové prohlídky konané dne 4. 4. 2008 na zde uvedených pozemcích s tím, že podle výsledku povodňové prohlídky je výsadba rakytníku řešetlákového situována do aktivní zóny záplavového území a bude vyžádáno odborné stanovisko, zda výsadba způsobuje závalu, která by mohla zvýšit nebezpečí povodně nebo její škodlivé následky.

Poté již bylo rozhodnutím vodoprávního úřadu ze dne 3. 8. 2009 podle § 72 odst. 3 vodního zákona žalobci uloženo z označených pozemků v k.ú. Příšovice odstranit výsadbu rakytníku řešetlákového. Vodoprávní úřad svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že dne 4. 4. 2008

byla provedena povodňová prohlídka na uvedených pozemcích, bylo zjištěno, že na pozemcích je vysázen rakytník řešetlákový a podle stanoviska Povodí Labe s.p. je výsadba situována do vymezené aktivní zóny a může způsobit zhoršení odtokových poměrů. Vodoprávní úřad uvedl, že žalobce byl nejprve vyzván k odstranění předmětné výsadby ve stanovené lhůtě, výzvu dobrovolně nesplnil, a proto je v dané věci vydáno rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal, mimo jiné uváděl, že rozhodnutí bez jakéhokoliv vysvětlení ukládá odstranit výsadbu rakytníku řešetlákového z podstatně širšího okruhu pozemků, než na kterých to požadoval správce povodí ve stanovisku ze dne 21. 4. 2008. Namítal, že stanovisko Povodí Labe, s.p. je nepřezkoumatelné, neboť z něj nevyplyvá, zda se týká obecně rakytníku řešetlákového nebo konkrétní výsadby a o jaké empirické poznatky a zjištění se závěry správce povodí opírají, navrhoval proto provést důkaz znaleckým posudkem, který by zhodnotil dopady výsadby na odtokové poměry v dané lokalitě. Dovolával se toho, že není zřejmé, proč je požadováno odstranit celou výsadbu, proč by nestačilo odstranění jen její části, dovolával se ochrany vlastnického práva dle článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 31. 8. 2010 žalovaný podle § 90 odst. 5 správního řádu rozhodl o zamítnutí odvolání žalobce a potvrzení rozhodnutí vodoprávního úřadu. Žalovaný odkázal na konání povodňové prohlídky dne 4. 4. 2008 podle § 72 vodního zákona a na protokol o výsledcích této prohlídky, podle kterého bylo zjištěno, že na uvedených pozemcích je vysázen rakytník řešetlákový s tím, že výsadba je v aktivní zóně záplavového území řeky Jizery a bude opatřeno odborné stanovisko, zda výsadba způsobuje závadu, která by mohla zvýšit nebezpečí povodně nebo její škodlivé následky. K tomu bylo obstaráno stanovisko správce povodí ze dne 21. 4. 2008, z něhož vyplývá, že vzhledem k hustotě porostu a jeho vývoji vytvářejí porosty v celé šíři prakticky neprostupnou stěnu, proto dojde k negativnímu ovlivnění odtokových poměrů v předmětné lokalitě, na základě čehož správce povodí požadoval odstranění stávající výsadby rakytníku řešetlákového. Žalovaný uvedl, že s tímto stanoviskem, jakož i s vyjádřením obce včetně fotodokumentace a kopie katastrální mapy s vyznačením pozemků dotčených výsadbou, byl žalobce dne 26. 2. 2009 seznámen. Předtím mu prokazatelně byla doručena výzva k odstranění výsadby s určením lhůty. Vzhledem k tomu, že žalobce výsadbu neodstranil, bylo s ním zahájeno správní řízení. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 4. 5. 2009 bylo žalobci doručeno fiktivně. Toto žalovaný podrobně rozebral na straně 5, 6 a částečně 7 správního rozhodnutí, když dospěl k závěru, že zákonné podmínky pro uložení písemnosti byly splněny u žalobce a oznámení o zahájení správního řízení bylo žalobci doručeno v souladu se správním řádem. K námitce širšího okruhu pozemků, z nichž má být výsadba rakytníku řešetlákového odstraněna, žalovaný uvedl, že při určení pozemků vycházel z povodňové prohlídky a zápisu z této povodňové prohlídky, kde jsou pozemky uvedené v prvostupňovém rozhodnutí označeny s tím, že výsadba je situována do aktivní zóny záplavového území řeky. Pro úplnost žalovaný dodal, že záplavové území bylo stanoveno Krajským úřadem Libereckého kraje, odborem životního prostředí a zemědělství, pod č.j. KULK 1912/2004 OLH ze dne 20. 4. 2004. V odborném stanovisku správce povodí je sice uvedena jen část dotčených pozemků, nicméně pro samotné rozhodování vodoprávního úřadu byl rozhodující požadavek správce povodí ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) vodního zákona k odstranění stávající výsadby rakytníku řešetlákového. S tímto stanoviskem byl žalobce seznámen. Výzvu k odstranění výsadby žalobce osobně převzal, již tehdy mohl vznést námitky ohledně okruhu pozemků,

kterých se opatření mělo týkat. To však žalobce neučinil a zaujal pasivní přístup, přestože znal přesně okruh pozemků, ze kterých má výsadbu odstranit. Podle žalovaného je rozhodnutí přezkoumatelné a srozumitelné, je z něj patrné, kdo je povinným, co má uloženo splnit, v jaké lhůtě a jakých pozemků se odstranění výsadby týká. Z rozhodnutí lze seznat, o co se vodoprávní úřad opíral, tj. o zápis z provedené povodňové prohlídky a stanovisko, které žalobce znal, když s těmito podklady byl seznámen v souvislosti se správními řízeními vedenými souběžně. Dále žalovaný uvedl, že stanovisko vodoprávního úřadu ze dne 20. 4. 2004, jehož se žalobce dovolával, bylo vydáno pro účely vydání rozhodnutí o využití území na výsadbu sadu, samo o sobě není povolením k činnosti a žalobce dále již o vydání rozhodnutí o využití území stavební úřad nepožádal. Podle žalovaného je skutečností známou, kterou není třeba dokazovat, že v oblasti zarostlé výsadbou rakytníku řešetlákového se opakují bleskové letní povodně a dochází zde k rozsáhlé devastaci pozemků. Proto je bezpředmětné ve věci přibírat znalce z oboru hydrogeologie, neboť ani znalecký posudek nemůže negovat jevy, ke kterým dochází v dané lokalitě a nemůže negovat ust. § 67 vodního zákona, ze kterého vyplývají omezení k zabránění zhoršení odtokových poměrů povrchových vod, které také není třeba dokazovat.

Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních námitek, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud předně shledal důvodnou žalobní námitku týkající se porušení ust. § 36 odst. 3 správního řádu, a to jak ze strany vodoprávního úřadu, tak žalovaného. Podle § 36 odst. 3 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal. Uvedené ustanovení je třeba vykládat tak, že správní orgán musí účastníky před vydáním rozhodnutí vyzvat, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili. To se týká i odvolacího správního orgánu v rámci odvolacího řízení za předpokladu, že v řízení byly odvolacím správním orgánem pořízeny nové podklady pro rozhodnutí. Smyslem uvedeného ustanovení není pouze to, aby byl účastník řízení seznámen s obsahem jednotlivých podkladů. Smyslem je také to, aby účastník řízení seznal, že správní orgán shromáždil veškeré podklady, na základě kterých již hodlá rozhodnutí vydat.

V daném případě byl sice žalobci znám obsah listin, které se poté staly podkladem i pro vydání rozhodnutí vodoprávního úřadu ze dne 3. 8. 2010, je však nutno přihlídnout k tomu, že žalobce byl s těmito listinami seznámen v rámci jiných správních řízení přibližně 2 měsíce před zahájením správního řízení v dané věci. V řízení, které předcházelo vydání přezkoumávaných rozhodnutí, tak žalobce nebyl v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu vodoprávním úřadem vyzván k tomu, aby se seznámil s podklady před vydáním rozhodnutí, a nemohl tak před vydáním prvostupňového rozhodnutí seznat, že shromažďování podkladů pro zjištění stavu věci a následné rozhodnutí je ze strany správního orgánu dokončeno, a nemohl proto uplatnit své procesní právo ve smyslu § 36 odst. 1 správního řádu, tedy navrhnout případné doplnění důkazů až do vydání rozhodnutí.

Tuto vadu řízení neodstranil ani žalovaný. Rovněž z jeho strany došlo k porušení citovaného ustanovení, když žalovaný navíc ve svém rozhodnutí závěr o tom, že pozemky se nacházejí v aktivní zóně záplavového území, opíral také o písemnost Krajského úřadu Libereckého kraje pod sp. zn. KULK 1912/2004 OLH ze dne 20. 4. 2004. Soud se neztotožňuje s názorem žalovaného, že vymezení záplavového území a jeho aktivní zóny je skutečností obecně známou (notorieta) ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu, kterou by nebylo třeba ve správním řízení dokazovat. Vymezení záplavového území a jeho aktivní zóny není skutečností všeobecně známou širokému okruhu osob, tj. správním orgánům, účastníkům řízení i dalším osobám. Soud poukazuje na to, že k jejímu vymezení dochází postupem dle vodního zákona administrativní cestou. Ani soudu nejsou rozsah záplavového území řeky Jizery a vymezení aktivní zóny obecně známy, soud tak nemůže přezkoumat námitku, kterou žalobce zpochybňuje to, že pozemky, ze kterých má být výsadba odstraněna, se nachází v aktivní zóně záplavového území. Žalovaný proto pochybil, pokud uvedenou písemnost nezařadil jako důkaz do správního spisu a především s obsahem tohoto důkazu před vydáním rozhodnutí žalobce neseznámil. Soud dospěl k závěru, že ve správním řízení se vodoprávní úřad a žalovaný dopustili podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonnost samotných rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Naopak jako nedůvodnou soud posoudil námitku porušení ustanovení správního řádu při oznámení zahájení správního řízení. Soud má za to, že z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ve spojení s odůvodněním žalovaného, jež tvoří jeden celek, jasně vyplývá dodržení zákonných podmínek pro závěr, že písemnost Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 4. 5. 2009 byla žalobci doručena v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Písemnost byla žalobci doručována na adresu jeho trvalého pobytu v souladu s § 20 odst. 1 správního řádu, když adresa pro doručování ve smyslu § 19 odst. 3 správnímu vodoprávnímu úřadu nemohla být známá vzhledem k tomu, že se jednalo o první písemnost v daném řízení. Z doručky vyplývá, že žalobci nebylo možné písemnost doručit, proto mu byla písemnost v souladu s § 23 odst. 1 správního řádu uložena. Nemožnost doručení jiným přípustným způsobem vyplynula z toho, že se jednalo o písemnost doručovanou do vlastních rukou a žalobce neměl zmocněnce ve smyslu § 20 odst. 2 správního řádu. Jak vyplývá z doručky, žalobce byl v souladu s § 23 odst. 4 správního řádu vyzván výzvou o neúspěšném doručení, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 15 dnů vyzvedl. Po uplynutí této lhůty byla písemnost v souladu s uvedeným ustanovením vrácena vodoprávnímu úřadu. Podle § 24 odst. 1 správního řádu byla písemnost doručena posledním dnem 10 denní lhůty, kdy si žalobce mohl písemnost vyzvednout. K námitce žalobce, že nebyly splněny základní podmínky pro uložení písemnosti dle § 23 odst. 1 správního řádu, soud uvádí, že nemožnost doručení jiným způsobem přípustným dle § 20 správního řádu vyplývá ze skutečnosti, že se jednalo o písemnost doručovanou do vlastních rukou, což správní řád umožňuje, a že žalobce neměl zmocněnce ve smyslu § 20 odst. 2 správního řádu. Skutečnost, že žalobce nebyl při doručování zastižen, vyplývá právě z toho, že písemnost nemohla být osobně žalobci doručena a musela mu být na místě ponechána výzva k vyzvednutí písemnosti. Soud shrnuje s tím, že námitka nebyla důvodná a Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 4. 5. 2009 bylo žalobci v souladu se správním řádem doručeno „fikcí“ a nebylo třeba postupovat dle § 32 odst. 2 písm. h) správního řádu.

Dále se již soud zabýval námitkou nesprávné aplikace § 72 odst. 3 vodního zákona ze strany správních úřadů. Citované ustanovení upravuje provádění povodňových prohlídek, jež jsou zakotveny v ustanovení § 65 odst. 1 vodního zákona jako jedno z přípravných opatření a opatření při nebezpečí povodně, v rámci úpravy Ochrany před povodněmi v hlavě IX. vodního zákona. Podle § 72 odst. 1 vodního zákona se povodňovými prohlídkami zjišťuje, zda na vodních tocích, vodních dílech a záplavových území, popř. na objektech nebo zařízeních ležících v těchto územích nejsou závady, které by mohly zvýšit nebezpečí povodně nebo její škodlivé následky s tím, že dle odstavce 2 citovaného ustanovení povodňové prohlídky organizují a provádějí povodňové orgány podle povodňových plánů, a to nejméně jednou ročně. Podle § 72 odst. 3 vodního zákona povodňové orgány mohou na základě povodňové prohlídky vyzvat vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku. Pokud tito vlastníci výzvy ve stanovené lhůtě neuposlechnou, uloží takovou povinnost rozhodnutím.

Smyslem ustanovení § 72 odst. 3 vodního zákona je zajistit, aby vlastníci pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území odstranili na výzvu povodňových orgánů předměty a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku, přičemž zde nejsou stanoveny bližší podmínky a kritéria a postup při realizaci tohoto opatření. Ustanovení se vztahuje na odstranění předmětů a zařízení s tím, že zákon na tomto místě ani jinde nedefinuje, co je třeba předmětem a zařízením, které může způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku, rozumět. Soud má za to, že předmětem a zařízením ve smyslu citovaného ustanovení je třeba (s přihlédnutím k jazykovému významu použitých výrazů) spíše rozumět movité věci a přenosná zařízení, které nejsou pevně spojeny se zemí a s nimiž vlastník pozemku, stavby a zařízení může volně disponovat a přemísťovat je, aniž by došlo k jejich zničení. K této úvaze soud také vede skutečnost, že ustanovení § 72 odst. 3 vodního zákona hovoří o odstranění předmětů a zařízení s tím, že zde bližší podmínky postupu upraveny nejsou, tj. není zde upravena povinnost nést náklady tohoto opatření, či naopak zde není zakotvena náhrada pro případ, že by odstraněním předmětů a zařízení došlo k zásahu do vlastnického práva povinného. Rovněž je třeba konstatovat, že citované ustanovení nerozlišuje situace, kdy takové předměty a zařízení jsou v záplavovém území umístěny dovoleně či v rozporu se zákonem, ustanovení není koncipováno jako sankční (a tedy nemůže být ani nástrojem postihu za to, že žalobce dle tvrzení správních orgánů neměl ke zřízení sadu rakytníku řešetlákového na uvedených pozemcích rozhodnutí stavebního úřadu o využití území).

Soud má shodně se žalobcem za to, že správní orgány pochybily, pokud bez dalšího pod rámeček tohoto ustanovení zahrnuly celou rozsáhlou výsadbu rakytníku řešetlákového na 34 pozemcích žalobce, rozhodnutí v tomto směru trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Správním orgánům je třeba vytknout, že v rozhodnutí absentují úvahy, na základě kterých dospěly k závěru, že veškerou výsadbu rakytníku řešetlákového na všech 34 pozemcích je třeba zahrnout pod pojem předmět a zařízením, které může způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku ve smyslu § 72 odst. 3 vodního zákona. Žalovaný také opomenul žalobcovu námitku porušení jeho vlastnického práva a porušení článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, žalovaný postupoval v rozporu s § 89 odst. 2, § 68 odst. 3 správního řádu. Jestliže měly správní orgány za to, že dané ustanovení lze aplikovat i na žalobcův případ (a tedy odstranění rostlin rakytníku řešetlákového zahrnout pod

pojem předměty a zařízení) a postupem dle § 72 odst. 3 vodního zákona lze rozhodnout o odstranění výsadby v takovém rozměru, zcela pominuly ústavněprávní rozměr případu. Citované ustanovení, které samo o sobě neupravuje případnou náhradu majetkové újmy v důsledku realizace protipovodňového opatření, je třeba vyložit i v souvislosti s článkem 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle něhož vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu (v tomto směru soud odkazuje na početnou judikaturu Ústavního soudu, která se k uvedenému článku vztahuje). Pokud tedy žalobce namítal, že vydaným rozhodnutím, kterým mu byla uložena povinnost odstranit veškerou výsadbu, tj. všechny rostliny rakytníku řešetlákového, z celkového počtu 34 pozemků, mu bude způsobena značná majetková újma, když bude zasaženo do jeho vlastnického práva bez náhrady, měl se žalovaný s touto námitkou vypořádat. Nelze totiž přehlédnout, že žalobce nemůže výsadbu z uvedených pozemků odstranit aniž by nedošlo k zlikvidování výsadby, což v daném případě znamená významný zásah do vlastnického práva žalobce.

Na tomto místě soud opět uvádí, že § 72 odst. 3 vodního zákona není sankčním ustanovením, které by upravovalo postih nedovolených činností v záplavovém území. Rovněž nelze přehlédnout, že rozhodnutí povodňového orgánu dle § 72 odst. 3 vodního zákona nemůže být automaticky spojováno s porušením omezení v záplavových územích dle § 67 vodního zákona. Jinými slovy pokud správní orgány dojdou k závěru, že se subjekt dopustil některé činnosti, jež je v aktivní zóně záplavového území zakázána ve smyslu § 67 vodního zákona, neznamená to bez dalšího, že byly splněny zákonné podmínky pro postup dle § 72 odst. 3 vodního zákona. Podle § 67 odst. 2 písm. c) vodního zákona je v aktivní zóně záplavových území mimo jiné zakázáno zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky, a je třeba poukázat na to, že porušení tohoto zákazu je přestupkem dle § 116 odst. 1 písm. o) vodního zákona, případně správním deliktem dle § 125a odst. 1 písm. q) vodního zákona, za něj lež uložit pokutu v zákonné výši.

Jestliže tedy měly správní orgány za to, že i výsadba keřů může být považována za předmět či zařízení ve smyslu § 72 odst. 3 vodního zákona (což ovšem řádně nezdůvodnily, jak soud rozebral shora), vůbec se nezabývaly námitkami žalobce v tom směru, zda je nutné odstranit veškerou výsadbu, a to ze všech v rozhodnutí označených pozemků. Pokud správní orgány co do rozsahu odstranění výsady vycházely ze stanoviska Povodí Labe, s.p. ze dne 21. 4. 2008, lze přisvědčit žalobci, že stanovisko je v tomto směru nepřezkoumatelné, neboť z něj neplyne, na základě jakých důkazů a skutečností k závěrům zde prezentovaným správce povodí dospěl. Pokud žalobce v odvolání namítal, že z rozhodnutí vodoprávního úřadu není zřejmé, proč je nutné přistoupit k odstranění celé výsadby rakytníku řešetlákového, žalovaný se touto námitkou nezaobíral, pouze vyšel z požadavku správce povodí, jehož stanovisko však na danou otázku nepřináší uspokojivou odpověď. K prokázání skutkového stavu, tj. k prokázání, zda je opravdu nutné odstranit veškerou výsadbu, žalobce navrhoval provést znalecký posudek, tento důkazní návrh však žalovaný zamítnul s odůvodněním, že ani znalecký posudek nemůže ovlivnit skutečnost, že v dané lokalitě dochází k záplavám a že jsou zde zakázány činnosti uvedené v § 67 vodního zákona. Žalovaný zcela pominul, že důkazní návrh žalobce vznesl právě v souvislosti s námitkou, že nebyla dostatečně prokázána nezbytnost odstranit veškerou výsadbu v zájmu zabránění zhoršení odtokových poměrů. Žalovaný se také mylí, pokud skutečnost, že v dané lokalitě dochází k bleskovým letním povodním a rozsáhlé devastaci pozemků, považuje za notorietu, kterou není třeba dokazovat,

rovněž v tomto směru jsou žalobcovy výtky důvodné. Soud upozorňuje na to, že o průběhu povodně, provedených opatřeních k ochraně před povodněmi, o příčině vzniku a velikosti škod a o jiných okolnostech souvisejících s povodní musí být v souladu s § 76 vodního zákona pořízena dokumentace, jejíž rozsah zákon podrobně stanoví. Pokud by mohl být průběh povodně, její následky a způsobené škody skutečností obecně známou, jistě by zákonodárce nestanovil a podrobně neupravil povinnost povodňových orgánů průběh povodně zaznamenat úředním postupem. Pokud se v tomto směru žalovaný nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí pokusil napravit alespoň uvedením některých podrobností v souvislosti s průběhem povodní v dané lokalitě, nelze tento postup akceptovat. Správní soudy konstantně judikují tak, že veškeré rozhodné skutečnosti a úvahy musí být uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí, jež je předmětem přezkumu, nikoli až následně v reakci správního orgánu na podanou žalobu.

Také žalobní bod vztahující se k vymezení konkrétních pozemků, ze kterých bylo žalobci uloženo výsadbu odstranit, soud shledal relevantním. Vymezení okruhu pozemků, z nichž musí žalobce výsadbu odstranit, žalovaný odůvodnil zápisem z povodňové prohlídky konané dne 4. 4. 2008. Zde je sice větší rozsah pozemků, na nichž se výsadba rakytníku řešetlákového nachází (shodný s okruhem pozemků, jichž se správní řízení a následně vydané správní rozhodnutí týká), ovšem z tohoto zápisu neplyne (kromě konstatování, že jsou pozemky v aktivní zóně záplavového území), že by výsadba na veškerých pozemcích měla zhoršovat odtokové poměry a mohla způsobit nebezpečí povodně. K posouzení této otázky bylo právě vyžádáno stanovisko Povodí Labe, s.p. jako správce povodí. Následně vydané stanovisko Povodí Labe, s.p. ze dne 21. 4. 2008 pak závěr o negativním ovlivnění odtokových poměrů stávající výsadbou v předmětné lokalitě vztáhlo na užší okruh pozemků správcem povodí ve stanovisku uvedených. Pokud se žalovaný tímto rozporem ani k odvolací námitce žalobce nezabýval a nezdůvodnil, o co opírá svůj závěr, že i na dalších pozemcích (kromě pozemků uvedených ve stanovisku správce povodí) veškerá výsadba zhoršuje odtokové poměry, zatížil své rozhodnutí vadou řízení spočívající v tom, že zjištěný skutkový stav, který vzal za základ, nemá oporu ve spisu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. V řízení bylo povinností správních orgánů postupovat v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu, tedy zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Této povinnosti se žalovaný nemohl zbavit s odkazem na pasivní postoj žalobce ve správním řízení a poukázáním, na to, že se žalobce nebránil vymezení okruhu pozemků ve výzvě k odstranění výsadby a že mu okruh pozemků, kterých se odstranění výsadby následně dotkne, byl znám. Jestliže žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůrazňoval, že má kompetenci určit konečný rozsah výsadby, která působí při povodni problémy, pak soud upozorňuje na to, že závěr o tom měl být ve spise podložen a v odůvodnění rozhodnutí musely být v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu zahrnuty úvahy ohledně skutkových zjištění a právního hodnocení, na základě kterých k takovému závěru správní orgán dospěl.

Lze tak uzavřít s tím, že správní orgány v řízení předcházejícím vydání správních rozhodnutí pochybily shora uvedeným způsobem, čímž porušily také základní zásady správního řízení ve smyslu § 2 odst. 1, 3, , § 3 a § 4 odst. 4 správního řádu. Pokud se žalobce dovolával porušení zásady smírného řešení rozporů dle § 5 správního řádu a porušení zásady rovnosti účastníků řízení dle § 7 správního řádu, soud tyto výtky neshledal případnými, neboť

v řízení nevystupovalo více účastníků, jejich rovnost tak nebyla postupem správních orgánů porušena; Povodí Labe, s.p. nebylo v daném případě účastníkem řízení.

Přes nedůvodnost některých žalobních námitek soud shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení postupem dle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.

V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán v souladu s § 78 odst. 4, odst. 5 s. ř. s.

O nákladech řízení bylo rozhodováno v souladu s § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož účastník, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V daném případě byly náklady řízení před krajským soudem tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000,-Kč (položka 14a sazebníku soudních poplatků), dále odměnou za právní zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, za 2 úkony právní služby po 2.100,-Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 3 písm. a) a f), § 11 odst. 1 písm. a) a d), náhradou hotových výdajů za 2 paušály po 300,-Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1 odst. 3 advokátního tarifu, 20 % DPH z odměny a náhrady hotových výdajů ve výši 960,-Kč (právní zástupce doložil soudu osvědčení o tom, že je plátcem DPH), celkem tedy 7.760,-Kč. Soud uložil žalovanému správnímu orgánu, aby náklady řízení žalobci nahradil ve stanovené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě 2 týdnů po doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím **soudu podepsaného**.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel dle § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen **advokátem**.

Kasační stížnost lze podat pouze **z důvodů** uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., dle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost **obsahovat** kromě obecných náležitostí označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.

V Liberci dne 22. března 2011.

Mgr. Karel Kostecký, v.r.
předseda senátu

